

KAP. IV.

ANORDNANDE OCH INSTÄLLANDE AV TÅG.

§ 21.

TÅGENS INDELNING OCH NUMRERING.

1. Tågen indelas med hänsyn till sättet för deras anordnande i

Indelning av
tågen med
hänsyn till
deras anord-
nande.

a) *ordinarie tåg*, vilka enligt tjänstgöringstidtabellen (jfr § 22) eller tillägg till denna gå regelbundet antingen dagligen eller vissa på förhand bestämda dagar,

b) *extra tåg*, vilka gå på särskild order — extra tidtabell eller såsom sådan gällande order — antingen enstaka dag eller under längre eller kortare tidsperiod.

Behovståg är sådant extra tåg, vars tidtabell är intagen i tjänstgöringstidtabellen eller tillägg till densamma.

2. Tågen indelas med hänsyn till deras användning i

Indelning av
tågen med
hänsyn til-
deras använd-
ning.

a) *snälltåg* och *persontåg*, avsedda företrädesvis för personbefordring,

b) *blandade tåg*, avsedda för såväl person- som gods-
befordring,

c) *godståg*, avsedda företrädesvis för godsbefordring,

d) *inspektionståg*, avsedda för järnvägsbefällets inspek-
tionsresor,

e) *militärtåg*, avsedda huvudsakligen för militära trans-
porter,

f) *hjälpståg*, avsedda för befordring av manskap och
redskap vid tågolycka, eldsvåda eller dylikt tillfälle,

g) *lokomotivtåg* eller *hjälplokomotivtåg*, avsedda för
framförande av ett eller flera lokomotiv utan vagnar,
eller utgörande återgående påskjutningslokomotiv,

h) *provkörningståg*, avsedda för provkörning av lokomotiv eller vagnar,

i) *arbetståg*, avsedda för banavdelningens behov vid andra arbeten å banan än snöröjning,

j) *snöplogståg*, avsedda för snöröjningsarbeten, samt

k) *småfordonståg*, bestående av ett småfordon, som framgår som tåg.

Indelning av tågen med hänsyn till tågupppehåll.

3. Med hänsyn till, huruvida visst tåg stannar å viss driftplats eller ej, benämnas tågen i sitt förhållande till denna driftplats

A) *genomfartståg*: om tidtabellen ej anger något upppehåll,

B) *upppehållståg*: i övriga fall.

Upppehållståg indelas i

a) tåg med *fast upppehåll* (angivet genom minut, @, ® eller ⊗),

b) tåg med *behovsuppehåll* (angivet genom a, p eller ×).

Angivande i tidtabell av tågslag.

4. I tidtabell skall angivas, till vilket av de i pt 1 och 2 nämnda slag ett tåg skall hänföras. Extratåg särskiljas från ordinarie tåg genom utsättande för de förra av ordet »extra» framför beteckningen av tågslaget.

Numrering av tåg.

5. Tåg skola erhålla nummer eller annan beteckning, som utesluter förväxling.

Vid numrering av tågen skall tillgå så, att samtliga tåg i ena riktningen erhålla udda nummer och samtliga tåg i andra riktningen jämna nummer.

§ 22.

OLIKA SLAG AV TIDTABELLER OCH DERAS INNEHÅLL.

Begrepp.

1. Med tidtabell förstås en sammanställning av de uppgifter, som till tid och rum bestämma ett tågs läge.

Olika slag av tidtabeller.

2. För drifttjänsten utfärdas följande tidtabeller, nämligen

a) *tjänstgöringstidtabell* (tidtabellsboken), innefattande tidtabeller för samliga ordinarie och behovståg å viss bansträcka, med därtill hörande »*Bihang till tjänstgöringstidtabellen*»; till tjänstgöringstidtabellen kan utfärdas tillägg;

b) *extra tidtabell*, för extra tåg;

c) *grafisk tidtabell*, innefattande de i tidtabellsboken upplagna tågen och avsedd att underlätta översikten av dessa, särskilt vid tågledningen. På särskild order av Styrelsen kan sådan tidtabell användas i stället för tjänstgöringstidtabell.

3. Då tillägg eller rättelser till utfärdad tidtabell utgivas, skola desamma införas före tiden för deras tillämpning.

Tillägg eller rättelser till tidtabell.

4. Tjänstgöringstidtabellen skall för varje tåg innehålla följande uppgifter:

Tjänstgöringstidtabells innehåll rörande varje tåg.

a) tågets nummer eller littera, tågslag och, för personförande tåg, vagnsklass;

b) de dagar, tåget går;

c) tågets grundhastighet och största tillåtna hastighet (§ 64, pt 11);

d) den lokomotivtyp, efter vilken tidtabellen är beräknad;

e) största tillåtna antalet vagnsaxlar i tåget;

f) den vagnvikt, som under normala förhållanden kan medföras i tåget (jfr § 26, pt 1);

g) å bansträckan befintliga blockstationer, signalstationer, blockposter, signalposter och hållplatser, allt i ordningsföljd, och skola därvid de olika slagen av driftplatser genom stilsort eller på annat sätt särskiljas från varandra;

h) avståndet mellan stationerna;

i) tågspår för ankommande tåg, där flera sådana spår kunna ifrågakomma;

j) den signalbild (antal vingar eller lyktor), som vid givande av körsignal för in- resp. utfartstågvägen skall användas, dock endast vid stationer, där olika signalbilder visas för olika tågvägar och så framt ej denna uppgift meddelas på annat sätt;

k) de huvudsignaler, vilka vid station, där två eller flera dylika finnas, bilda en grupp, så att de endast på grund av sin inbördes ställning kunna särskiljas, detta dock för så vitt ej uppgift härom finnes intagen i »Bi-hang till tjänstgöringstidtabellen»;

- l) ordinarie gångtiden mellan stationerna;
- m) tiderna för tågets ankomst till, uppehåll å och avgång från stationer samt, efter beprövande av den, som utfärdad tidtabellen, även andra driftplatser;
- n) uppehåll å linjen för kol- eller vattentagning;
- o) korsning (även för ankommande tåg) och förbigång, med angivande därvid beträffande sådana icke dagligen gående tåg, med vilka korsning eller förbigång äger rum, vilka dagar dessa tåg gå eller om dessa tåg gå endast vid behov;
- p) bromstalet (se § 33, pt 1) samt
- r) i händelse tåget regelbundet skall å viss sträcka skjutas av lokomotivet eller påskjutning skall äga rum, uppgift härom.

I tjänstgöringstabellen skall dessutom bromstabellen intagas.

Tjänstgörings-
tidtabells
innehåll i
övrigt.

5. Tjänstgöringstidtabellen skall i övrigt innehålla följande:

- a) enkelspårstabel för dubbelspårig bansträcka;
- b) förklaringar över i tidtabellen använda förkortningar och tecken (\times , α , p , \circ , \otimes m. fl.);
- c) platser, där de olika tågen i regeln skola taga kol och vatten;
- d) tabell över väntetider (jfr § 74, pt 12);
- e) platser, där lokomotiv i reservtjänst finnes eller där hjälpvagnar äro förlagda (jfr § 89, pt 1);
- f) de tider, då telegrafpåpassning skall äga rum (jfr § 12, pt 3);
- g) tågens sammansättning enligt normalplanen; och
- h) den punkt å vissa driftplatser, där tåg skall stanna utan att förut hava erhållit stoppsignal (§ 53, pt 19).

Tillägg till
tjänstgörings-
tidtabell.

6. Tillägg till tjänstgöringstidtabell skola för varje tidtabellperiod numreras i löpande följd. Dylikt tillägg skall för däri intagna nya tåg innehålla samma uppgifter, som skola finnas för de övriga tågen i tabellen, samt dessutom uppgift om de rättelser i avseende å redan i tabellen intagna tåg, som erfordras i anledning av tilläggets bestämmelser om anordnade eller inställda tåg.

7. I »Bihang till tjänstgöringstidtabellen» skall angivas Bihang till tjänstgörings-tidtabell.
- a) största tillåtna hastigheten å de olika delarna av linjen och å stationer, skolande de delar, där minskning av den för bansträckan i allmänhet gällande hastigheten är erforderlig, angivas till belägenhet och längd;
 - b) hastighetsbestämmelser för olika lokomotivtyper;
 - c) tågnumreringsplan;
 - d) grunderna för angivande i tjänstgöringstidtabellen av tågekorsningar;
 - e) största lutningen å de olika stationssträckorna i vardera riktningen;
 - f) de platser, där huvud-, genomfarts- och försignaler skola finnas (jfr § 47, pt 1), med angivande därvid särskilt dels av de huvudsignaler, som äro skyddssignaler eller som stå i förbindelse med linjeblockering, dels av antalet vingar å huvudsignaler, försignalers typ och huruvida blinkljus finnes å huvudsignal;
 - g) bansträckas natur av enkel- eller dubbelspårig ävensom annan med bansträckan jämlöpande enkel- eller dubbelspårig bansträcka;
 - h) uppgift å de olika lokomotivens maximidragkraft.
8. Extra tidtabell, som delgives tryckt eller på annat sätt mångfaldigad, skall hava motsvarande innehåll, som Extra tidtabells innehåll. ovan för tjänstgöringstidtabell under pt 4 angivits.
9. Extra tidtabell, som delgives på annat sätt, skall innehålla åtminstone de under pt 4 a), b), c), d), f), i), j), l), m), o), p) och r) angivna uppgifter samt uppgift, huruvida blockställe undantagsvis skall tjänstgöra som signalstation eller signalpost eller tvärtom.
- Vid brådskande tillfällen kan dylik tidtabell förenklas, men måste dock innehålla uppgifter om ordningsföljd i förhållande till andra tåg.
10. Medgiver tågledare vid anordnande av extra tåg Tidtabell för visst provkörningståg. för provkörning tillämpning av stadgandet i § 67, pt 11, skall i tidtabellen införas: »Å sträckan M—N får ombyte av rörelseriktning en eller flera gånger äga rum».

§ 23.

ANORDNANDE AV ORDINARIE TÅG.

- Sätt för anordnande. 1. Ordinarie tåg anordnas genom utfärdande av tjänstgöringstidtabell eller tillägg till densamma.
Genom tillägg till tjänstgöringstidtabellen kan sålunda bestämmas, att extratåg skall gå regelbundet, och övergår detsamma därmed till ordinarie tåg.
- Utdelning av tjänstgöringstidtabeller till tjänsteställen. 2. Tjänstgöringstidtabell skall alltid tilldelas samtliga driftplatser å vederbörande bansträcka ävensom i övrigt tjänsteställen, som hava behov därav.
- Tid för utsändande av tjänstgöringstidtabell. 3. Utsändandet från trafikinspektören av tjänstgöringstidtabell skall ske minst en vecka och utsändandet av tillägg till nämnda tabell minst tre dagar, innan bestämmelserna däri skola tillämpas.
- Erkännande av mottagandet av tjänstgöringstidtabell. 4. Mottagandet av tjänstgöringstidtabell eller tillägg till densamma skall av föreståndarna för de tjänsteställen, som från trafikinspektören emottagit sådan, till denne skriftligen eller medelst telegraf erkännas med angivande av mottaget antal exemplar.
- Utdelning av tjänstgöringstidtabeller till personalen. 5. Tjänstgöringstidtabeller med tillhörande grafiska tidtabeller och bihang ävensom tillägg skola av föreståndarna för de i pt 4 nämnda tjänsteställena mot kvitto utdelas till all personal, som därav är i behov. Härvid skall iakttagas, att personliga exemplar av tjänstgöringstidtabellen alltid skola tilldelas överbanmästare, banmästare, ban-, bro- och vägvakter, åkande personal och stationspersonal. Övrig å driftplatserna sysselsatt personal skall däremot endast efter särskild prövning av vederbörande befäl tilldelas personliga exemplar.
- Medförande av tjänstgöringstidtabell. 6. Personal, som erhållit tjänstgöringstidtabell, är skyldig att under tjänstgöring medföra densamma.
- Upprättande av tågordning. 7. Föreståndare för station skall omedelbart efter mottagandet av tjänstgöringstidtabellen låta för personalens räkning upprätta utdrag av densamma, *tågordning*, däri skall angivas:
tågslag,
tågens ankomst- och avgångstider,

tågspår,

huruvida tåget är ordinarie tåg eller extratåg, när ordinarie tåg, som ej går dagligen, skall gå, samt lågkorsningar och tågförbigångar.

I tågordning för station med förregling skall jämväl tågvägsbeteckning angivas.

Tågordningen upprättas för mindre stationer enligt form. nr 000 (se bil. H). Å station, där tågordningen tryckes och utdelas, kan vid behov i tågordningen tilläggas kolumner för tågs största tillåtna hastighet och tågs vagnvikt.

Bil. H.

Tågordningen skall, sedan densamma av stationsföreståndaren granskats och till bevis därom av honom undertecknats, före tjänstgöringstidtabellens ikraftträdande uppsättas å för personalen tillgänglig anslagstavla eller annan förut bestämd plats samt vid behov utdelas. Tågordning skall alltid finnas anslagen i ställverkshus.

8. Då station mottagit tillägg till tjänstgöringstidtabellen, skall tågordningen omedelbart fullständigas.

Fullständigande av tågordning.

§ 24.

ANORDNANDE AV EXTRA TÅG.

1. Extra tåg anordnas i regeln av tågledare.

Befogenhet att anordna extratåg.

2. Extra tåg anordnas genom utfärdande av extra tidtabell eller såsom sådan gällande order för tåget (jfr § 22, pt 2 b), 8 och 9). För anordnande av sådant extratåg, för vilket tidtabell förut finnes utfärdad, erfordras allenast meddelande av tågets nummer, den sträcka, å vilken tåget skall gå, och den eller de dagar, tåget skall gå.

Sätt för anordnande.

Angående anordnande av provkörningståg, jfr § 22, pt 10.

3. Extra tidtabell eller såsom sådan gällande order om extratåg skall skriftligen, medelst telegraf eller, då så ej utan tidsutdräkt kan ske, medelst telefon meddelas till samtliga stationer, som beröras av tåget, ävensom vederbörande ban- och maskinsektionsföreståndare eller, efter lokala förhållanden, annat maskinbefäl.

Utsändande av extra tidtabell.

Går dylikt tåg endast å en del av en blockstationssträcka, skall ordern likväl delgivas blockstationerna å ömse sidor.

Skall annan blockstation än sådan, som beröres av det extra tåget, meddela annat tåg order om korsning eller förbigång med det extra tåget, skall dylik station antingen delgivas tidtabellen för det extra tåget eller meddelas särskild order om den åtgärd, som skall av stationen vidtagas.

Extratåg för framförande av vingplog.

4. När extra tåg anordnas för framförande av arbetande vingplog, skola, då så av banbefälet prövas erforderligt, å dubbelspårig bansträcka eller bansträcka med flera spår intill varandra de spår, som ligga närmast det, varå extratåget skall framgå, samtidigt genom linjedisposition vara ställda till förfogande å den, som leder snöröjningsarbetet.

Tågledares skyldighet överbaka kvittering av order om extratåg.

5. Det åligger tågledaren att överbaka, att stationerna behörigen kvittera order om extratåg, innan extratåget skall utgå å vederbörande stationssträcka.

Erkännande av mottagandet av extra tidtabell.

6. Mottagandet av sådan extra tidtabell, som utsändes tryckt eller på annat sätt mångfaldigad, ävensom av order om sådant extra tåg, för vilket tidtabell redan förut meddelats, skall av föreståndarna för de tjänsteställen, som från trafikinspektören mottagit den extra tidtabellen eller ordern, till denne skriftligen eller medelst telegraf erkännas med angivande därvid av antalet mottagna exemplar, då flera sådana för vidare utdelning översänts. Station skall dessutom i sitt kvitto angiva tågekorsningar och tågförbigångar, som skola äga rum å stationen i fråga, ävensom de tåg, som av nämnda station skola underrättas om tågekorsning eller tågförbigång å annan station.

7. Extra tidtabell, som delgives på annat sätt, skall av station kvitteras, såsom ovan under pt 6 föreskrivits, med angivande dessutom av tågets tider vid egen station.

8. Blockstation, som skall tillställa extra tåg den för

detsamma gällande tidtabellen, skall dessutom i sitt kvitto upprepa extra tågets alla korsningar och förbigångar.

9. Station, som mottagit order om extra tåg, skall om extratågs gång underrätta

Stations skyldighet att delgiva order om extratåg.

a) dem av stationens personal, som hava att taga befattning med tåget (jfr pt 10);

b) å stationen tjänstgörande, maskinavdelningen tillhörande personal, som har att taga befattning med tåget, såvitt ej denna personal underrättas genom maskinbefällets försorg (jfr pt 10);

c) å linjen till nästa station i tågets riktning belägna blockposter och signalposter, som beröras av tågets gång, ävensom sådana hållplatser, där trafikutbyte skall äga rum;

d) sådana sträckvakter, föreståndare för banmästaravdelning och vägvakter, vilkas tjänstgöringsområde omfattar någon del av linjen till nästa station i tågets riktning.

Utgöres extratåget av sådant provkörningståg, vars tidtabell innehåller det i § 22, pt 10, omnämnda medgivandet, skall även detta angivas i underrättelsen.

Angående meddelande av order till det anordnade extra tåget och de tåg, som skola korsa, förbigå eller förbigås av det extra tåget, se pt 16 resp. 18.

10. Delgivningen till i pt 9 a) och b) nämnd personal sker muntligen, skriftligen eller genom anslag å tavla.

Sätt för delgivning till å station tjänstgörande personal.

11. Delgivningen till i pt 9 c) och d) nämnd personal utom föreståndare för banmästaravdelning sker genom telegraf, telefon eller, där sådan ej kan användas, genom banpost eller ock genom förande, där så bestämts av tågledaren, å närmast föregående tåg å det spår, varå extratåget skall framgå, av signal 33 eller 34 (extratågs-signaler). Delgivning till föreståndare för banmästaravdelning sker skriftligen eller genom telefon.

Sätt för delgivning till blockposter och signalposter, banbevakning m. fl.

Då delgivning skall ske genom signal 33 eller 34, skall vederbörande tåg av den station, där signalen skall påsättas, härom underrättas genom allmän order, på sätt i § 51 säges.

Delgivning genom signal 33 eller 34 bör komma till användning endast, då så är av förhållandena särskilt påkallat, och i varje fall icke för meddelande om sådant provkörningståg, vars tidtabell innehåller det i § 22, pt 10, angivna medgivandet. Ej heller må dessa signaler föras vare sig å tåg, som påskjutes av till tåget ej kopplat fordon, eller å det påskjutande fordonet.

Delgivningen till blockposter, signalposter, sträckvakter och vägvakter medelst telegraf, telefon eller banpost bör i regeln ej ske tidigare än dagen före det extra tågets gång.

En förteckning upptagande de banvakter, som vid olika tider på dygnet tjänstgöra som sträckvakter på angränsande stationssträckor, ävensom å vägvakterna å samma sträckor och när dessa äro anträffbara å telefon, skall av vederbörande föreståndare för banmästaravdelning tillställas stationerna och där finnas anslagen, och skola meddelanden om extra tåg företrädesvis lämnas å denna tid.

12. När underrättelse om extra tågs gång måste lämnas medelst banpost, utställes denna antingen av den station, som det åligger att lämna underrättelsen, eller, efter anmodan av denna station, av någon av sträckvakterna.

13. Har telefonmeddelande om extratågs gång icke mottagits av sträckvakten personligen, är denne skyldig att, så snart han erhållit detsamma, erkänna mottagandet till vederbörande station.

14. Sträckvakt, som mottagit meddelande om extra tågs gång, är skyldig att om detsamma underrätta föreståndaren för banmästaravdelning, vilken färdas å hans bevakningssträcka, ävensom inom bevakningsområdet tjänstgörande ledare för arbetslag.

Angående skyldighet att överlämna mottagna order och meddelanden till avlösare, se § 8.

Skyldighet
efterhöra,
huruvida or-
der om extra-
tåg finnes.

15. Banvakt samt föreståndare för banmästaravdelning, å vars sträcka resp. avdelning station är belägen, är skyldig att, då han under tjänstgöring medelst småfordon eller till fots passerar station, efterhöra, huruvida order om extratåg finnes.

16. Å extra tågs utgångsstation (jfr § 10, pt 3) eller å annan, av tågledaren bestämd station skola genom tågex-peditörens försorg såväl tågbefälhavaren som föraren mot kvitto tilldelas var och en sitt exemplar av den för extratåget gällande tidtabellen. Tidtabell till tågbefälhavare och förare å extratåg.

17. Måste extra tåg utsändas (jfr dock § 53, pt 3 *g*) utan att samtliga de under pt 9 *c*) och *d*) omförmälda personer och tjänsteställen med undantag av föreståndare för banmästaravdelning därom erhållit behörig under rättelse, skall den station, som ansvarar för underrättelsens meddelande till nämnda personer, härom under rätta tåget medelst varsamhetsorder, på sätt i § 51 säges. Utsändande av icke kungjort extratåg.

18. Tåg, vilka skola korsa, förbigå eller förbigås av extratåg, skola, för såvitt order härom ej redan finnes intagen i förstnämnda tågs tidtabell, därom underrättas medelst korsnings- (förbigångs-)order, på sätt i § 51 säges. Ordern skall meddelas tåg å den intill korsnings- eller förbigångsstationen närmast belägna blockstation, vid vilken tåget enligt tidtabellen har fast uppehåll, såvitt ej enligt ordern underrättelseskyldigheten pålagts annan blockstation. Underrättelse till korsnings- och förbigångståg.

Underrättelse genom korsnings- (förbigångs-)order enligt ovanstående behöver icke lämnas längre än fem dagar från och med den dag, då ordern om det extra tågets gång skall tillämpas. Gäller ordern om det extra tågets gång jämväl efter sagda tidsperiod, skall för tiden därefter underrättelsen meddelas åt vederbörande personal genom dess införande omedelbart efter mottagandet i hemstationens orderjournal; och skall därvid varje avdelnings personal underrättas genom sitt befäl. Det åligger nämnda befäl att övervaka att efter sagda tidsperiod varje tjänsteman, som i egenskap tågbefälhavare, förare eller eldare utsändes å den linje, som beröres av ordern, kvitterat densamma.

Varje blockstation skall efter den grafiska tidtabellen kontrollera, huruvida dylik underrättelseskyldighet tillkommer densamma.

19. Har order rörande extratågs gång erhållits först efter det sådant tåg, som skulle härom underrättats, avgått från den station, som det tillkommer att lämna underrättelsen, skall denna station anmoda närmaste lämpliga blockstation att underrätta tåget. Denna station förfar därvid på sätt sagts i pt 18.

Tidtabells-
skifte.

20. Vid tidtabellsskifte träda alla ditills utfärdade extra tidtabeller ur kraft.

Angående undantagsbestämmelser för extra tåg, som utgöres av från linjen återgående påskjutningslokomotiv, ävensom för vissa hjälptåg och hjälplokomotivtåg, se § 55 resp. § 89.

§ 25.

INSTÄLLANDE AV TÅG.

Underrättelse
till perso-
nalen.

1. Då tåg inställes, skola order och underrättelser här- om lämnas på i tillämpliga delar samma sätt, som i § 24 är föreskrivet angående order och underrättelser om extra tågs anordnande, dock att dessa order och meddelanden må, även när enligt § 24 telegraf skall användas för deras överförande, i tvingande fall överföras medelst telefon.

Underrättelse till tåg, vilka skolat korsa, förbigå eller förbigås av det extra tåget, erfordras icke, då instäl- landet kungjorts genom tillägg till tjänstgöringstidtabellen.

Underrättelse
till post-, tull-
m. fl. myn-
digheter.

2. Då tåg inställes, skall i erforderliga fall underrät- telse lämnas till post-, tull- m. fl. myndigheter.